

УДК 378.147 : 371.3

Кукол Антон Євгенович

магістр факультету інформаційних технологій і математики

Волинський національний університет імені Лесі Українки, м. Луцьк

e-mail: eng923149@gmail.com

Ройко Лариса Леонідівна

кан. пед. наук, доцент кафедри загальної математики та методики навчання інформатики

Волинський національний університет імені Лесі Українки, м. Луцьк

<https://orcid.org/0000-0002-7318-0925>

e-mail: Royko.Larisa@vnu.edu.ua

ВИКОРИСТАННЯ МУЛЬТИМЕДІЙНИХ ПРЕЗЕНТАЦІЙ У СИСТЕМІ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ ЗАКЛАДІВ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ

Кукол А. Є., Ройко Л. Л. Використання мультимедійних презентацій у системі дистанційного навчання закладів загальної середньої освіти. У статті розглядаються особливості організації дистанційного навчання закладів загальної середньої освіти з використанням мультимедійних презентацій.

Ключові слова: дистанційне навчання, мультимедійні технології, мультимедійні презентації.

Kukol A. Y., Royko L. L. Use of multimedia presentations in the system of distance learning of general secondary education institutions. The article considers the peculiarities of the organization of distance learning of general secondary education institutions with the use of multimedia presentations.

Keywords: istance learning, multimedia technologies, multimedia presentations.

ВСТУП. В умовах сьогодення усі заклади загальної середньої освіти активно розробляють та запроваджують систему дистанційного навчання, яка є особливою формою організації навчального процесу, що базується на використанні новітніх інформаційно-комунікаційних технологій та забезпечує взаємодію між усіма учасниками освітньої діяльності незалежно від місця їх знаходження. За умов, коли вчитель і учні не можуть бути поруч, взаємодія між ними набуває особливої важливості. Від рівня комунікації залежить ефективність навчання, у процесі якого спілкування між учасниками освітнього процесу відбувається в межах штучно створеного комунікативного середовища [1].

Дистанційне навчання визначається як одна з форм організації навчального процесу, за якою усі або частина занять здійснюються з використанням сучасних інформаційних і телекомунікаційних технологій при територіальній віддаленості вчителя і учнів [5]. При такій формі навчання учень має пройти шлях від сприйняття інформації до її розуміння, запам'ятовування, відтворення.

Постановка наукової проблеми та її значення. Якість знань, отриманих школярами у процесі дистанційного навчання залежить від їх мотивації та зацікавленості до вивчення навчального матеріалу. Мультимедійні технології дають можливість візуалізувати інформацію і таким чином створити можливості для вмотивованого опанування інформацією. Вони є засобом (або інструментом) пізнання на різних етапах уроку.

Як показує власний досвід (проходження педагогічної і асистентської практик) впровадження мультимедійних технологій у навчання сприяє глибшому і більш усвідомленому засвоєнню навчального матеріалу, економить час заняття, підсилює та збагачує його інформацією.

Аналіз наукових досліджень і публікацій. Проблеми впровадження й ефективного застосування мультимедійних технологій в освіті присвячено чимало праць, котрі можна систематизувати за двома основними напрямками: розроблення загальних теорій використання мультимедіа (В. Безпалько, В. Биков, М. Борисенко, А. Васюра, К. Власенко, А. Гуржій, Р. Гуревич, А. Єршов, П. Жданович, К. Колін, Л. Коношевський, О. Коношевський, С. Свириденко та ін.); технічні характеристики мультимедіа (М. Гук, М. Гурієв, М. Коляда, С. Новосельцев, А. Хуторський, О. Царенко та ін.).

Науковці А. Гуржій, Р. Гуревич, Л. Коношевський, О. Коношевський у своїх дослідженнях мультимедійні технології характеризують, як «спеціальні інтерактивні

технології, які за допомогою технічних і програмних засобів забезпечують роботу з комп'ютерною графікою, текстом, мовленнєвим супроводом, високоякісним звуком, статичними зображеннями й відео» [6].

О. Царенко дає визначення основним поняттям сучасних засобів навчання з урахуванням функцій, які реалізуються за допомогою мультимедіа та зазначає, що мультимедіа-технології (мультимедіа та гіпермедіа) є одним із перспективних напрямів інформатизації навчального процесу [7].

Мета дослідження – проаналізувати доцільність використання мультимедійних презентацій у системі дистанційного навчання закладів загальної середньої освіти.

ВИКЛАД ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ Й ОБҐРУНТУВАННЯ ОТРИМАНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ДОСЛІДЖЕННЯ. Обмін інформацією є важливим аспектом, як в умовах очного, так і дистанційного навчання. Одним із засобів подання навчального матеріалу за допомогою інформаційно-комунікаційних технологій є мультимедійна презентація, котра дозволяє краще запам'ятати матеріал, зробивши акценти на основному.

Термін «презентація» (від лат. «praesento» – передаю, вручаю або англ. «present» – представляти) має два значення – широке й вузьке. У широкому сенсі слово презентація – це виступ, доповідь, захист закінченого або перспективного проекту тощо. У вузькому сенсі слово презентація – це електронний документ.

Мультимедійні презентації педагоги здебільшого використовують, як ілюстративний матеріал до уроків. Презентації, які супроводжуються зображеннями чи анімацією, є візуально привабливішими, ніж простий текст, вони можуть підтримувати потрібний емоційний настрій, що полегшує сприйняття та запам'ятовування матеріалу. Такі презентації мають на меті проілюструвати розповідь учителя і дають змогу максимально ефективно використати особливості сприйняття кожного учня. Можливості анімації дають змогу акцентувати увагу учнів на найважливіших моментах уроку, сприяють розумінню логіки побудови певних висновків, схем, таблиць.

Завдяки одночасному використанню графічних, звукових (голосових) та візуально-інформаційних ефектів мультимедійна презентація дозволяє вчителю виявити творчість, індивідуальність школяра, уникнути формального підходу до проведення занять. А також можливість для інформаційної підтримки, ілюстрування, використання різноманітних вправ, економії часу й матеріальних засобів, розширення освітнього простору уроку.

На ринку програмного забезпечення існує одна з найефективніших програм для створення презентацій – Microsoft PowerPoint. Зручний інтерфейс програми з широкими можливостями анімації, імпортом різних графічних зображень, відео і звукових матеріалів дає можливість педагогу легко створювати власні презентації. Форми і місце використання презентації на уроці залежать від змісту цього уроку і мети, яку поставив учитель.

Мультимедійні презентації можна використовувати на наступних етапах уроку:

- під час вивчення нового матеріалу;
- під час проведення усних вправ;
- під час перевірки фронтальних самостійних робіт;
- під час перевірки домашніх робіт;
- під час розв'язання завдань навчального характеру;
- під час закріплення та узагальнення знань

Цілі презентації мають співпадати з цілями уроку, а саме:

- повідомити інформацію (дати повне уявлення про матеріал вивчення);
- навчити (поєднати здобуті знання з досвідом і поведінкою, щоб перевести знання у практичні дії);
- створити мотивацію (створити умови, щоби учень захотів перейти до практичних дій).

При проектуванні мультимедійної презентації педагогу слід дотримуватися наступних пунктів [4]:

- вибір теми, мети та завдань (перш ніж приступити до роботи над презентацією, потрібно добре розуміти, про що ми збираєтесь розповісти);

- створення детального плану (у презентації не повинно бути нічого зайвого, кожен слайд повинен представляти собою необхідну ланку розповіді і працювати на загальну ідею презентації);
- визначення приблизної кількості слайдів;
- визначення стилю та оформлення слайдів (необхідно дотримуватись єдиного стилю показу інформації; кожен слайд повинен мати заголовок; оптимально обмежитись двома або трьома шрифтами для всієї презентації; тексти не повинні бути великими);
- додавання до слайдів графічних та ілюстративних об'єктів;
- встановлення ефектів анімації (додаткові ефекти не повинні перетворюватись на самоціль, їх потрібно звести до мінімуму та використовувати тільки з метою привернути увагу учня до важливих моментів демонстрації);
- додавання звукового супроводу (звукові та візуальні ефекти не повинні виступати на передній план та перекривати корисну інформацію);
- попередній перегляд презентації автором.

Завдяки використанню мультимедійних презентацій в учнів спостерігається [6]:

- концентрація уваги;
- включення усіх видів пам'яті: зорової, слухової, моторної, асоціативної;
- більш швидке й глибоке сприйняття навчального матеріалу, який подається;
- підвищення інтересу до вивчення предмету;
- зростання мотивації до навчання.

Отже, бачимо, що мультимедійна презентація – це віртуальний помічник учителя, який:

- дає змогу миттєво повернутися до будь-якого фрагменту навчального матеріалу;
- без втоми пояснювати матеріал скільки завгодно разів;
- є компактним і з його допомогою зручно зберігати та переносити інформацію;
- дає можливість поновлювати інформацію. Окрім того, педагог економить свій час на перевірку завдань та контроль знань школярів.

ВИСНОВКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ПОДАЛЬШИХ ДОСЛІДЖЕНЬ. Мультимедійна презентація – це один з ефективних методів організації навчання учнів.

Завдяки використанню мультимедійних технологій школярі:

- краще сприймають інформацію;
- запам'ятовують більший об'єм інформації;
- отримують задоволення від створених умов на уроці;
- вчаться самостійно працювати з навчальною, довідковою та іншою літературою;
- підвищують рівень інформаційної культури;
- розвивають навички самоосвіти;
- розвивають творчі здібності.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Дистанційна освіта: сучасний та доступний підхід до процесу навчання [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://24tv.ua/education/distantsiyne_navchannya_v_shkoli_shho_tse_i_yak_pratsyuuye_distantsiyna_osvita_v_ukrayin_i_n1188860
2. Наказ Міністерства освіти і науки України 08 вересня 2020 року № 1115 Положення про дистанційну форму здобуття повної загальної середньої освіти [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0941-20#n2>
3. Приходько Л. А., Сьомак О. В., Ройко Л. Л. Використання додатків Google для підтримки дистанційного навчання учнів початкової школи // Збірник матеріалів Всеукраїнської науково-практичної конференції «Тенденції та перспективи розвитку освіти, науки та технології в епоху трансформаційних процесів». – Луцьк: Вежа, 2021. С. 207-210.
4. Мультимедійні системи як засоби інтерактивного навчання: посібник / ав.: Жалдак М. І., Шут М. І., Жук Ю. О., Дементієвська Н. П., Пінчук О. П., Соколюк О. М., Соколов П. К. / За редакцією: Жука Ю. О. Київ: Педагогічна думка, 2012. 112 с.
5. Якубов С. Дистанційне навчання. Організація процесу. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/6902/1/S_Yakubov_DSHSHS_1_IPPO.pdf
6. Мультимедійні технології та засоби навчання: навчальний посібник / А. М. Гуржій, Р. С. Гуревич, Л. Л. Коношевський, О. Л. Коношевський; за ред. академіка НАПН України Гуржія А. М. – Вінниця: Нілан-ЛТД, 2017. 556 с.

7. Царенко О. М. Методологічні аспекти використання мультимедійних засобів у навчальному процесі // Науковий вісник Львівської академії. Серія: Педагогічні науки: зб. наук. пр. – Кропивницький: КЛА НАУ, 2017. Вип. 1. С. 213-218.